

Raision liikenneturvallisussuunnitelma 2022

Loppuraportti 5/2022

raisio

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

RAMBOLL

ALKUSANAT

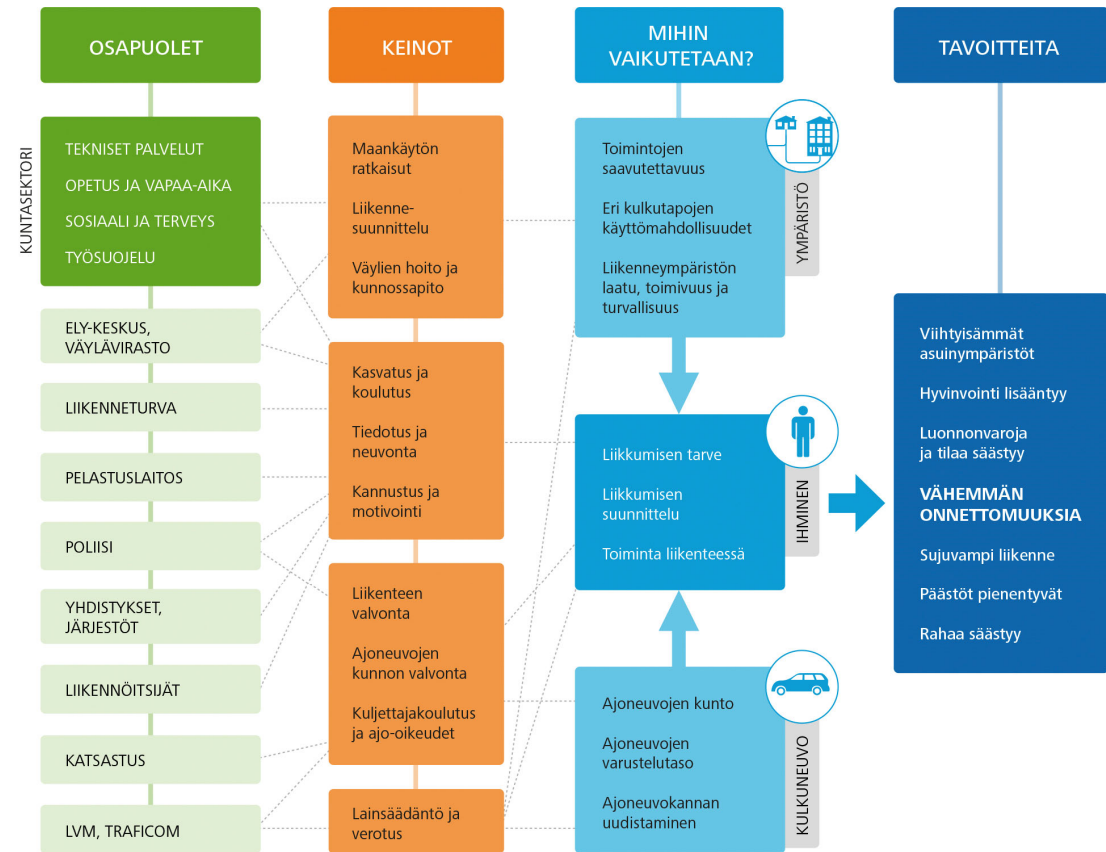
Liikenneturvallisuustyö on osa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Kunnan tehtävänä on tarjota kuntalaisille edellytykset tehdä vastuullisia ja turvallisia liikkumisvalintoja.

Työnantajana kunnat huolehtivat työntekijöidensä hyvinvoinnista ja turvallisuudesta; työmatkojen turvallisuudesta ja esimerkiksi ammatillisesta osaamisesta liikenneturvallisuuden huomioimisessa osana omaa arjen työtä.

Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella on tavoitteena, että jokaisella kunnalla on ajantasainen suunnitelma tai ohjelma liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Suunnitelman käytännön toteutuksesta, toimenpiteiden koordinoinnista ja seurannasta vastaavat kuntien poikkihallinnolliset liikenneturvallisuustyöryhmät.

Raision kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma on laadittu osana seudullista Turun ympäryskunnat kattavaa hanketta. Suunnitelmassa on kuvattu ne toimenpiteet, jotka luovat edellytykset liikenneturvallisuustilanteen jatkuvalla paranemiselle kohti kansallisia tavoitteita sekä kaupungin liikenneturvallisuustyön tason nostamiselle.

Suunnittelutyön pääpaino on ollut lähivuosisissa ja mahdollisimman konkreettisesti, kustannustehokkaassa ja realistisessa toimenpiteiden määrittelyssä. Toimenpiteiden suunnittelua tehtiin kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmän tukemana sekä erillisissä teknisissä työpalaverissa. Konsulttina työstä vastasi Ramboll Finland Oy.

Kuva: Liikenneturvallisuustyön osapuolet ja keinovalikoima

LIIKENNETURVALLISUUSLUPAUKSET 2022–2023

- ❖ Parannetaan kaupungin henkilöstön työmatkaliikenteen turvallisuutta (esimerkiksi turvallisen liikkumisen periaatteet ja liukastumisten ehkäisy).
- ❖ Järjestetään liikenneturvallisuustapahtuma yläkoululla.
- ❖ Tiedotetaan palvelukuljetusvaihtoehdoista ja mahdollisuuksien mukaan lisätään palveluvuoroja.
- ❖ Ikäihmisten ajoterveysasiat nostetaan aiempaa enemmän esille kaupungin palveluissa ja esimerkiksi vanhusneuvostossa.
- ❖ Tiedotetaan liikenneturvallisuusaiheista kaupungin viestintäkanavissa (esim. intra, kotisivut ja some).

LOPPURAPORTIN SISÄLTÖ

Nykytila

- [Liikenneturvallisuuustilanne](#)
- [Koettu turvallisuus](#)
- [Liikenneturvallisuuustyön nykytila](#)

Päämäärä

- [Visio, tavoitteet ja painopisteet](#)

Toimenpiteet

- [Perustyö kuntoon](#)
- [Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat](#)
- [Turvallinen liikenneympäristö](#)

Vaikuttavuus

- [Arvioinnin reunaehdot](#)
- [Maanteiden toimenpiteiden vaikutus](#)
- [Kaupungin liikenneturvallisuuustyön tason nosto](#)
- [Toimintaympäristön haasteita](#)

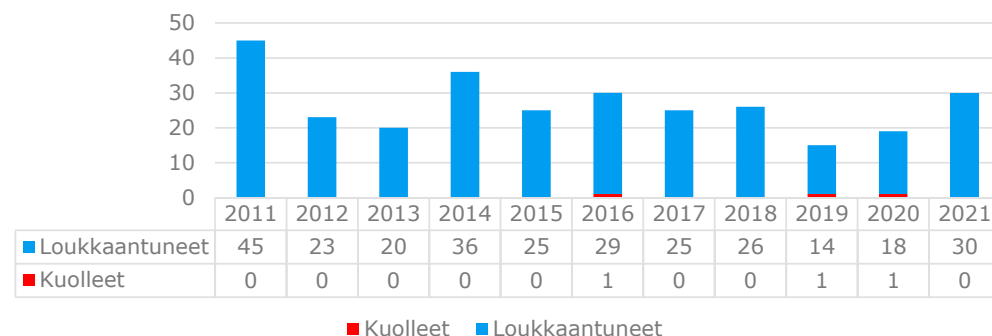
Erikseen raportoitu liiteaineisto

- A. Liikenneturvallisuuustyön kehittämisen tukimateriaali
- B. Liikenneympäristön parantamisen toimenpidekartat ja -taulukot
- C. Onnettomuusanalyysit
- D. Asukaskyselyn tulokset
- E. Liikenneturvallisuuustyön nykytila
- F. Nykytilakartat

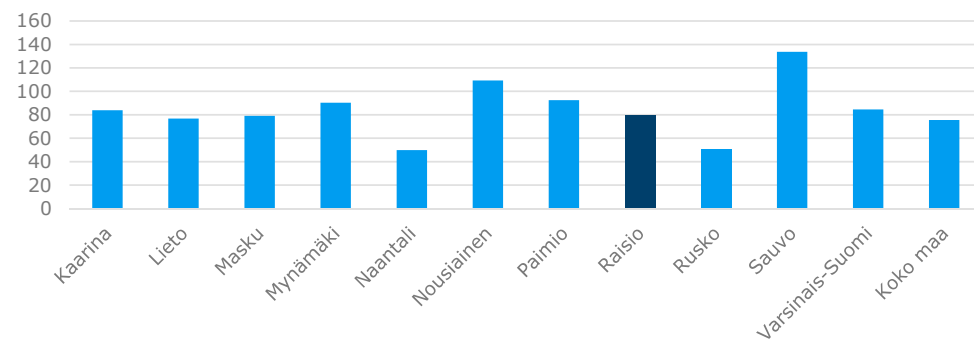
LIKENNETURVALLISUUSTILANNE

- Raision kaupungin alueen tieliikenteessä tapahtuu vuosittain keskimäärin 19 henkilövahinko-onnettomuutta ja 86 omaisuusvahinko-onnettomuutta.
- Viimeisen kymmenen vuoden aikana alueen tieliikenteessä on menehtynyt kolme ihmistä, joista kaikki taajama-alueen onnettomuuksissa.
- Raisiossa henkilövahinko-onnettomuuksien määrä asukaslukuun suhteutettuna on hieman alhaisempi kuin maakunnassa keskimäärin, mutta hieman korkeampi kuin koko maassa keskimäärin.
- Raisiossa korostuu maakunnan ja koko maan keskiarvoon nähden pyöräilijöiden ja mopoilijöiden onnettomuudet. Ikäryhmittäin tarkasteltuna korkein onnettomuusriski on 15-17-vuotiailla.
- Henkilövahinko-onnettomuuksista merkittävä osa (68 %) on tapahtunut taajama-alueella. Onnettomuuksista 52 % on tapahtunut risteysalueilla. Yleisimmät onnettomuusluokat ovat peräänajononnettomuudet, polkupyöräonnettomuudet, yksittäisonnettomuudet ja mopo-onnettomuudet.
- Raision kaupungin alueella tapahtuvista tieliikenteen onnettomuuksista aiheutuu yhteiskunnalle keskimäärin noin 8,2 milj.eur vuosittaiset kustannukset, joista kaupungin osuus on noin 1,2–1,6 milj.eur/v (keskiarvo 2016-2020).
- *Laajemmat onnettomuusanalyysit on esitetty liitteessä C.*

Raision kaupungin alueella tieliikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet
(Tilastokeskus, *2021 ennakkotieto)

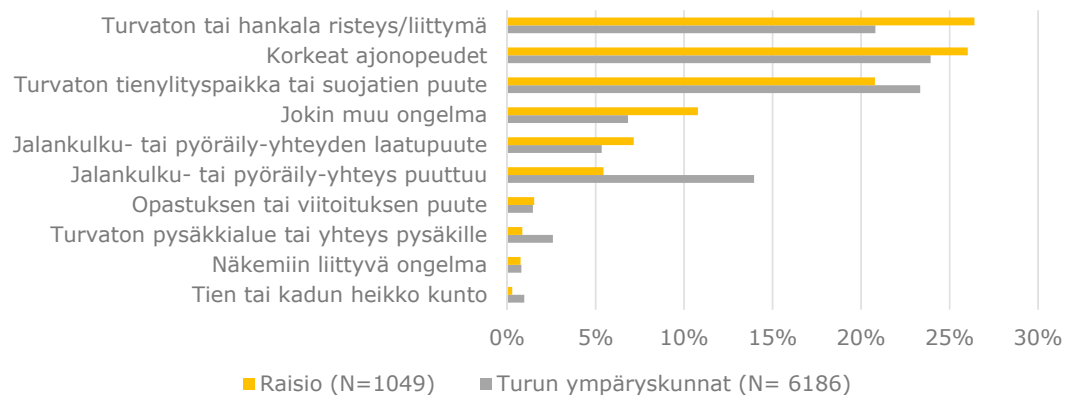
Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä 100 000 asukasta kohden
(Lähde: Tilastokeskus, keskiarvo 2016-2020)

KOETTU TURVALLISUUS

- Raisiossa asukaskysely tuotti kartalle 1 316 vastausta, joista 1049 kpl liittyi vaaranpaikkoihin tai muihin ongelmiin (taajamassa 97 %) ja 267 kpl tapahtuneisiin onnettomuuksiin tai läheltä piti -tilanteisiin (taajamassa 97 %).
- Raisiossa huolta asukkaissa aiheuttavat erityisesti korkeat ajonopeudet (26 %), turvattomat tai hankalat liittymät (26 %) ja turvattomat tienylitykset tai suojatien puute (21 %).
- Turvattomat risteykset ja korkeat ajonopeudet korostuvat Raisiossa enemmän kuin seudulla keskimäärin.

Asukaskyselyn (2021) vastausten jakauma ongelma-alueittain

Eniten palautetta keräsivät seuraavat kohteet:

- Mt 2012 (Kuninkojantie) / Kuninkaanväylä liittymä:** Turvaton liittymä (ruuhkaisuus, vasemmalle kääntymiset, kiertoliittymän puute, turvaton suojatie)
- Kt 40 / Voudinkatu / vt 8 rampin pääty, liikennevaloliittymä:** Punaista päin ajamiset, ruuhkaisuus, turvaton suojatie
- Konsantie / Ihalantie / Tupatie liittymä:** Turvaton liittymä (huonot näkemät, STOP-merkin noudattamattomuus, ylinopeudet), turvaton suojatie
- Ihalantie, Latokujan suojatien kavennus:** Kavennus suojatien kohdalla (ei merkittyä etuajo-oikeutta)
- Kt 40 / Kaislatie / Krookilantie liittymä:** Turvattomat vasemmalle kääntymiset, ruuhkautuminen, tasoristeyksen turvattomuus

Kyselyn vastauksiin ja muihin kohteisiin voi tutustua tarkemmin erillisen liiteaineiston kautta (Liite D).

HAVAINTOJA LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN NYKYTILASTA

- Kaupungissa toimii poikkihallinnollinen liikenneturvallisuustyöryhmä, joka tekee aktiivisesti työtä liikenneturvallisuuden parantamiseksi.
- Liikenneturvallisuustilanteen kehittymistä seurataan säännöllisesti, mutta siitä raportoidaan päättäjille harvakseltaan.
- Liikenneturvallisuusaiheista tiedotetaan asukkaille ainakin silloin tällöin.
- Liikenneturvallisuusasiat on huomioitu koulukuljetusten hankinnassa.
- Toimintaa voisi parantaa esimerkiksi kohdistamalla liikenneturvallisuustoimenpiteitä kaupungin omalle henkilöstölle sekä lisäämällä kaupungin työntekijöille ja kaupunkilaisille suunnattua liikenneturvallisuusaiheista viestintää.

SEUDULLINEN VISIO, TAVOITTEET JA PAINOTUKSET

LIIKENNETURVALLISUUSVISIO

- Liikennejärjestelmä on suunniteltava siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.
- Liikkuminen koetaan turvalliseksi.
- Liikkumisvalinnat ovat ympäristöystävällisiä sekä terveyttä ja turvallisuutta edistäviä.

PÄÄTAVOITTEET

- Tieliikenteessä kuolleiden määrä Turun ympäryskuntien alueella vähenee jatkuvasti.
- Vuoteen 2030 mennessä Turun ympäryskuntien tieliikenteessä saavutetaan ensimmäisen kerran nollavuosi (ei yhtään kuollutta).
- Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä 100 000 asukasta kohden laskee alle koko maan keskiarvon.
- Kestävien kulkumuotojen osuus Turun seudun asukkaiden liikkumisessa kasvaa.

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN PAINOPISTEALUEET

- Nuorten liikenneturvallisuus paranee.
- Nopeusrajoituksia noudatetaan entistä paremmin.
- Päihdeonnettomuuksien määrä vähenee.
- Jalankulun ja pyöräilyn turvallisuus ja turvallisuuden tunne paranee.
- Risteysalueiden turvallisuus paranee.

Läpi leikkaavana teemana:

Keskeisten turvavarusteiden käyttöaste kasvaa (heijastin, pyörävalo, pyöräilykypäri, turvavyö, turvaistuin jne.).

JOHDANTO TOIMENPITEIDEN SUUNNITTELUUN

- Liikenneturvallisuussuunnitelma on kuvaus konkreettisista tavoitteista, toimenpiteistä ja toimintatavoista, joilla Raision kaupungin alueen ja kuntalaisten liikenneturvallisuutta parannetaan lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.
- Toimenpiteiden suunnittelua ovat suunnanneet muun muassa
 - nykytila-analyysin esille nostamat haasteet ja kehittämistarpeet
 - liikenneturvallisuusvisio, tavoitteet ja painopistealueet
 - liikenneturvallisuustyötä koskevat tavoitteet (tavoitteena kuntien nosto tähtiluokkaan 4–5)
 - toimenpiteiden vaikuttavuus (kustannustehokkuus ja kytkentä painopistealueisiin)
- Suunnittelua varten muodostettiin suunnittelukehikko (linjaukset), joka kattaa liikenneturvallisuustyön keskeiset elementit: yhteistyön ja toimintamallit (perustyö), liikennekasvatuksen ja viestinnän sekä liikenneympäristön ratkaisut.
- Suunnittelutyön pääpaino on ollut lähivuosissa ja mahdollisimman konkreettisessa, kustannustehokkaassa ja realistisessa toimenpiteiden määrittelyssä.
- Toimenpiteiden suunnittelua on tehty Raision kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmässä sekä erillisissä liikenneympäristöasioihin kohdentuneissa työpalaverissa.

Toimenpiteiden suunnittelu on jaettu seuraavien kolmen pääteeman alle:

Perustyö kuntoon

- Organisointi ja yhteistyö
- Viestintä
- Osaamisen varmistaminen
- Liikenneturvallisuustyön seuranta

Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat

- Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä, toimintavinkkejä ja toimenpide-ehdotuksia eri toimialoille

Turvallinen liikenneympäristö

- Teknisen toimialan hyvät käytänteet turvallisen liikenneympäristön edistämiseksi
- Liikenneympäristön parannustoimenpiteet vuosille 2022–2032

Toimenpiteisiin liittyvät myös Liitteet A ja B

PERUSTYÖ KUNTOON

PERUSTYÖ KUNTOON

- Liikenneturvallisuustyö on osa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.
- Liikenneturvallisuus huomioidaan kaikissa kunnan strategioissa ja suunnitelmissa.
- Liikenneturvallisuus näkyy eri toimialojen ja yksiköiden tavoitteissa, resursseissa ja toimintatavoissa.
- Liikenneturvallisuustyötä ohjaa poikkihallinnollinen liikenneturvallisuussuunnitelma/-ohjelma.
- Liikenneturvallisuustyö kattaa liikennekasvatuksen, koulutuksen, viestinnän ja turvallisen liikenneympäristön.
- Liikenneturvallisuustyötäideoi ja koordinoi monialainen liikenneturvallisuusryhmä.
- Kunta osallistuu aktiivisesti seudulliseen ja maakunnalliseen liikenneturvallisuustyöhön.
- Liikenneturvallisuustyötä ja -tilannetta seurataan vuosittain.
- Liikenneturvallisuustyön tuloksista raportoidaan säännöllisesti päätöksentekijöille.
- Liikenneturvallisuus huomioidaan kaikissa kunnan kuljetuspalveluiden hankinnoissa.

Toimenpidetarpeet ja kehitettävät toimintamallit

Organisointi ja yhteistyö

Viestintä

Osaamisen varmistaminen

Liikenneturvallisuustyön seuranta

ORGANISOINTI JA YHTEISTYÖ

Sitoutuminen

- Liikenneturvallisuussuunnitelma viedään teknisen lautakunnan kautta kaupunginhallitukseen hyväksyttäväksi. (Vastuu: Tekninen toimi / liikenneturvallisuustyöryhmän puheenjohtaja)

Liikenneturvallisuustyö osaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

- Esitellään valmistunutta liikenneturvallisuussuunnitelmaa kaupungin hyvinvointityöryhmälle (Vastuu: ryhmän puheenjohtaja + hyvinvointikoordinaattori).
- Kytetään liikenneturvallisuustyön seuranta osaksi kaupungin hyvinvointikertomusta/-suunnitelmaa. Sovitaan, mitä tietoja ja milloin toimitetaan. (Vastuu: Sovitaan liikenneturvallisuustyöryhmästä vastuhenkilö hoitamaan asiaa)

Liikenneturvallisuustyöryhmän toiminnan kehittäminen

- Tarkastetaan työryhmän kokoonpano ja kattavuus säännöllisesti. Nimetään tarvittaessa uusia henkilöitä ryhmään siten, että työryhmän toiminta tavoittaa eri hallintokunnat. (Vastuu: Liikenneturvallisuustyöryhmä)
- Ryhmä kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa. (Vastuu ryhmän koollekutsumisesta: ryhmän puheenjohtaja)
- Kaupunki päättää, haluaako se osallistua liikenneturvallisuuskoordinaattorihankkeeseen vuosina 2022–2023. Tarjolla on asiantuntijatukea työryhmän toiminnalle. ELY-keskus osallistuu kustannuksiin. (Vastuu: Tekninen toimi)

RAISION LIIKENNETURVALLISUUSTYÖRYHMÄ

Työryhmän jäsenet 3/2022

Kaupungin edustajat

- Nina Vartiainen, suunnitteluinsinööri, kunnallistekniset palvelut (pj.)
- Heikki Mikkola, kunnossapitoinsinööri, kunnallistekniset palvelut
- Jarmo Sulonen, suunnittelurakennusmestari, kunnallistekniset palvelut
- Mikko Kunttu, kaupungininsinööri, kunnallistekniset palvelut
- Marika Nurmikko, yhdyskuntainsinööri, kunnallistekniset palvelut + vanhusneuvosto (kaupungin edustaja)
- Timo Oja, vs. tekninen johtaja, projekti-insinööri, kunnallistekniset palvelut
- Ari Jalonen, kiinteistöpäällikkö, tilapalvelut
- Olli Arvola, kaupunginarkkitehti, maankäyttöpalvelut
- Esa Ilanti, talouspäällikkö, sivistys/hallinto
- Karita Toivonen, liikunta- ja nuorisotoimen johtaja, liikunta- ja nuorisopalvelut

Sidosryhmien edustus

- Jaakko Klang, Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Elias Ruutti, Liikenneturva
- Jari Iljamo, Lounais-Suomen poliisilaitos
- Mika Lankinen, Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Työryhmän päätehtävät

- Seuraa kaupungin liikenneturvallisuustilannetta eri liikkujaryhmät huomioiden.
- Edistää kaupungin sisäistä sekä sidosryhmien välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa.
- Ideoi konkreettisia ratkaisuja kestävän ja turvallisen liikkumisen haasteisiin.
- Jakaa vastuuta ja tehtäviä kaupungin eri yksiköille ja paikallisille sidosryhmille.
- Varmistaa liikenneturvallisuustyön tavoitteiden toteutumisen eri yksiköissä.
- Edistää liikenneturvallisuuden näkyvyyttä kaupungin strategioissa, suunnitelmissa ja viestinnässä.
- Tekee näkyväksi kaupungin eri tahojen tekemän liikenneturvallisuustyön.

VIESTINTÄ

Asukkaille

- Tiedotetaan valmistuneesta liikenneturvallisuussuunnitelmasta kaupungin viestintäkanavissa. Lisätään kaupungin kotisivuille Liikenneturvallisuus-osioon tietoa suunnitelmasta.
- Kaupungin viestintä hyödyntää Liikenneturvan asiakas- ja uutiskirjeitä tiedotuksessa. Uutisaiheita poimitaan mahdollisesti myös liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksista.
- Paikallisista tapahtumista ja tempauksista sekä liikenneturvallisuustilanteesta pyritään saamaan kirjoituksia paikallismedioihin/kaupungin viestintään.
- Hyödynnetään liikenneturvallisuustyön vuosikatsausta tiedottamisessa.

Kaupungin työntekijöille

- Tiedotetaan valmistuneesta liikenneturvallisuussuunnitelmasta kaupungin sisäisissä viestintäkanavissa.
- Tiedotetaan ajankohtaisista liikenneturvallisuusaiheista henkilöstölle. Hyödynnetään esimerkiksi Liikenneturvan maksuttomia materiaaleja.

Päätäjille

- Keväällä 2022 valmistuva liikenneturvallisuussuunnitelma viedään teknisen lautakunnan kautta kaupunginhallitukseen hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana.
- Liikenneturvallisuustyön vuosikatsaus lähetetään vuosittain tiedoksi lautakuntiin ja kaupunginhallitukseen.

OSAAMISEN VARMISTAMINEN

Materiaalit (yksiköiden esihenkilöt tarkistavat tarpeet vuosittain)

- Varmistetaan, että eri yksiköillä on käytössään liikenneturvallisuustyötä tukevaa materiaalia. Tarkistetaan vuosittain, että käytössä on uusimmat versiot.
- Tehdään tutuksi Liikenneturvan valmiita maksuttomia (sähköisiä ja painettuja) materiaaleja kaupungin eri yksiköille. Esimerkiksi esittely liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksissa ja yksikköjen sisäisissä kokouksissa.
- Hyödynnetään liikenneturvallisuusaiheisen toiminnan ja viestinnän suunnittelussa liikenneturvallisuustyön vuosikelloa (Liite A).

Koulutukset (yksiköiden esihenkilöt tarkistavat tarpeet 1–2 vuoden välein + uusien henkilöiden aloittaessa)

- Varmistetaan, että eri henkilöstöryhmillä on mahdollisuus saada liikenneturvallisuusaiheista koulutusta tai perehdytystä säännöllisesti. Hyödynnetään esimerkiksi Liikenneturvan maksuttomia koulutuksia.

Liikenneturvallisuus kuljetuksissa (kuljetuksista vastaavat tarkistavat)

- Kaikissa kaupungin hankkimissa kuljetuspalveluissa huomioidaan liikenneturvallisuuteen liittyvät näkökulmat esimerkiksi kilpailutuksessa. Hyödynnetään kilpailutuksen apuna tämän ohjelman liitteessä A esitettyä tarkistuslistaa sekä [Työkaluja kuntien liikenneturvallisuustyön tekijöille](#) -oppaan aineistoa.

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN SEURANTA

Seuranta (ks. Liite A)

- Kerätään vuosittain kuntakohtaiset tilastot tieliikenteen onnettomuuksista ja arvioidaan liikenneturvallisuussuunnitelman seudullisten tavoitteiden toteutumista.
- Kirjataan ylös työryhmän toiminta (kokousten määrä, osallistumisaktiivisuus, toimintatapojen muutokset).
- Listataan vuosittain eri hallintokuntien ja sidosryhmien liikennekasvatustyön ja viestinnän toimet (tapahtumat, kampanjat, koulutukset, viestintä tms.).
- Arvioidaan vuoden/kahden vuoden välein, mille tasolle kaupunki asettuu *Viiden tähden liikenneturvallinen kunta* -mallissa (kyselyn kysymykset käydään läpi liikenneturvallisuustyöryhmässä).
- Liikenneympäristön parannustoimenpiteiden toteutumisesta pidetään kerran vuodessa tilannekatsaus (esim. Teamsillä) yhteistyössä kaupungin teknisten palvelujen ja ELY-keskuksen kanssa.

Vuosikatsaus (ks. Liite A)

- Laaditaan vuosittain katsaus kaupungin liikenneturvallisuustilanteesta ja -työstä sekä arvio tavoitteiden toteutumisesta
- Vuosikatsaus julkaistaan keväisin (kun edellisvuoden tilastot ovat saatavilla) kaupungin www-sivuilla sekä toimitetaan tiedoksi lautakuntiin, kaupunginvaltuustolle ja kaupungin työntekijöille.
- Erillisen vuosikatsauksen lisäksi liikenneonnettomuuksista ja liikenneturvallisuustyöstä (toteutunut toiminta) kannattaa viestiä osana kaupungin hyvinvointikertomusta/-suunnitelmaa.

TURVALLISET JA VASTUULLISET LIIKKUMISVALINNAT

TURVALLISET JA VASTUULLISET LIIKKUMISVALINNAT

- ❑ Elinikäisellä liikennekasvatuksella kuntalaisille luodaan perusvalmiudet huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta sekä tehdä vastuullisia liikkumisvalintoja.
- ❑ Säännöllisellä viestinnällä ja kampanjoinnilla ylläpidetään kuntalaisten tietämystä liikenneturvallisuusasioista sekä tuetaan ihmisten myönteistä suhtautumista liikenneturvallisuuteen.
- ❑ Eri ikä- ja liikkujaryhmien parissa työskentelevän henkilökunnan osaamisesta ja motivaatioista liikennekasvatus- ja tiedotustyössä huolehditaan säännöllisin koulutuksin ja tietoisuuden avulla.
- ❑ Kunnan työntekijöille suunnatuilla koulutuksilla ja tietoisuudella varmistetaan turvalliset työmatkat ja työliikenne sekä kannustetaan hyvinvoinnin kannalta kestäviin kulkutapavalintoihin.

Työkalupakki: Liikenneturvallisuustyön kehittäminen eri toimialoilla

Neuvola

Varhaiskasvatus

Koulu-/opiskeluterveydenhuolto

Perusopetus

Toisen asteen oppilaitokset

Nuorisotyö

Liikunta-/vapaa-ajan palvelut

Työikäiset

Vanhus- ja vammaispalvelut

NEUVOLA

”Neuvolat voivat tukea perheitä lasten turvallisessa kuljettamisessa ja lasten liikennetaitojen kehittämisessä.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Lasta odottavalle perheelle annetaan Liikenneturvan Lapsi autossa (Barn i bil) -esite. Lapsen turvallisesta kuljettamisesta keskustellaan myös neuvolakäynneillä lapsen synnyttyä.	-	-
Neuvolan tiloissa on esillä Liikenneturvan materiaaleja, kuten Turvakaukalo-, Turvaistuin-, sekä Turvavyöistuin - julisteita sekä Turvaistuinsuositus-esitteitä.	X	-
Neuvolan 4-vuotistarkastuksen yhteydessä vanhemmille annetaan Lapsi liikenteessä -opas ja lapselle puuhatehtäväkirja, joita voi tilata Liikenneturvalta.	X	-
Huoltajien kanssa keskustellaan liikenneturvallisuusasioista neuvolakäynneillä. (Eryteisesti keväällä ja kesällä huomioidaan potkupyöräily/pyöräily ja potkulaudat sekä puhutaan kypärän käytöstä.)	X	-
Syksyisin huoltajien kanssa puhutaan heijastimen käytöstä. Neuvolan tiloissa jaetaan heijastinopaskortteja ja laitetaan esille aiheeseen liittyviä julisteita.	-	-
Neuvolahenkilöstölle tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri-ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

VARHAISKASVATUS

”Varhaiskasvatus auttaa luomaan pohjan turvallisille liikkumisvalinnoille, joista on hyötyä lapsen kasvaessa.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Liikennekasvatus toteutuu osana päivittäistä toimintaa: Turvalliseen liikkumiseen liittyviä sääntöjä ja tapoja harjoitellaan leikkien, pelien ja laulujen avulla. Liikutaan yhdessä turvallisesti päiväkodin ulkopuolella lähiympäristössä ja retkillä.	X	-
Hyödynnetään aktiivisesti Liikenneturvan alle kouluikäisille lapsille suunnattuja materiaaleja liikennekasvatustyössä.	X	-
Lapset ja aikuiset käyttävät heijastinliivejä aina, kun liikutaan päiväkodin ulkopuolella.	X	-
Lapset ja aikuiset käyttävät aina pyöräilykypärää pyöräillessä tai potkulautaillessa.	-	-
Vuodenajat huomioidaan liikenneasioiden käsittelyssä: Keväällä käsitellään esimerkiksi pyöräilyä ja potkulautailua ja syksyllä pimeässä näkymistä (heijastimet, pyöränvalot).	-	-
Huoltajien kanssa keskustellaan liikenneturvallisuusasioista huoltajatapaamisissa ja arjen kohtaamisissa. Päiväkotien vanhempainilloissa käsitellään liikenneturvallisuuteen liittyviä aiheita, kuten lasten turvallista kuljettamista autossa.	-	X
Varmistetaan, että päiväkotien saattoliikennejärjestelyt ovat turvallisia eri kulkumuodoille. Tiedotetaan vanhemmille lapsen turvallisesta kuljettamisesta ja saattamisesta päiväkotiin.	-	-
Varhaiskasvatushenkilöstölle tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta. Varhaiskasvattajat osallistuvat esimerkiksi Liikenneturvan verkkokurssille (www.liikenneturva.fi/vaka), josta saa ladattavia materiaaleja ja toimintavinkkejä myöhempää hyödyntämistä varten.	X	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri-ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

KOULU-/ OPISKELUTERVEYDENHUOLTO

”Terveystarkastajat voivat auttaa lapsia ja nuoria tekemään vastuullisia valintoja liikenteessä.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Tulevan ekaluokkalaisen terveystarkastuksessa jaetaan Liikenneturvan Turvallisesti koulutielle -esite huoltajille. Keskustellaan, miten lapsi aikoo kulkea koulumatkansa ja mitä asioita kannattaa harjoitella yhdessä.	X	-
Alakoululaisten määräaikaissä terveystarkastuksissa muistutetaan kypärän ja heijastimien käytöstä sekä keskustellaan oppilaan kanssa kännykän käytöstä liikenteessä.	X	-
Yläkoululaisten määräaikaissä tarkastuksissa (esim. laajassa terveystarkastuksessa 8. lk.) puhutaan muun muassa päihteiden käytöstä ja liikenteestä sekä turvallisesta mopoilusta.	X	-
Liikenneturvallisuusasiat otetaan esille koulu yhteisön ja opiskelu ympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastuksissa.	X	-
Terveystarkastajille tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri-ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

PERUSKOULU 1/2

”Liikennekasvatus toteutuu opetussuunnitelman mukaisesti (suositus vähintään 4 tuntia/luokka-aste/vuosi)”.

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Liikenneturvallisuusasioita on kirjattuna koulun turvallisuussuunnitelmassa, turvakansiossa, järjestyssäännöissä tms.	X	-
Liikenneasioita käsitellään opetussuunnitelman mukaisesti osana monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Liikenneasioita voi käsitellä myös sopivilla oppitunneilla (esim. ympäristöoppi, terveystieto, matematiikan ja fysiikan laskut jne.).	X	-
Oppilaiden turvavarusteiden käyttöä ja muuta liikennekäyttäytymistä seurataan ja siihen puututaan tarvittaessa.	X	-
Koulureittien ja koulujen lähiympäristön vaaranpaikkoja kartoitetaan säännöllisesti.	X	-
Tarkastellaan saattoliikennejärjestelyjä yhteistyössä tilapalvelujen ja teknisten palvelujen kanssa. Saattoliikenteen pelisäännöistä sovitaan huoltajien kanssa ja huoltajia tiedotetaan aiheesta.	X	-
Huoltajien kanssa keskustellaan liikenneturvallisuusasioista vanhempainilloissa ja huoltajatapaamisissa. Huoltajille jaetaan tai linkataan liikennekasvatusta tukevaa materiaalia, kuten Liikenneturvan aineistoja.	X	-
Opettajille tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	X	-
2.-luokkalaisille järjestetään ajotaitorata ja polkupyöräkortin suoritusmahdollisuus.	X	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri-ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

PERUSKOULU 2/2

”Liikennekasvatus toteutuu opetussuunnitelman mukaisesti (suositus vähintään 4 tuntia/luokka-aste/vuosi)”.

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Osallistutaan valtakunnallisiin teemapäiviin (Pyöräilyviikko, Liikenneturvallisuusviikko, Heijastinpäivä) eri luokka-asteilla ainakin osassa kouluja.	X	-
Lukukauden alussa järjestetään suojatietempaus tai muu tapahtuma yhteistyössä esimerkiksi koulun, vanhempainyhdistyksen ja liikenneturvallisuustyöryhmän kanssa. Muistutellaan lapsia ja huoltajia turvallisesta koulumatkasta.	-	-
Otetaan käyttöön Liikenneturvan Filla&Rilla digitaalinen oppimisympäristö turvallisen pyöräilyn oppimiseen 3.-6.-luokkalaisille (aineisto saatavissa myös ruotsiksi).	-	-
Hyödynnetään Liikenneturvan virtuaalisia kouluvierailuja (https://www.liikenneturva.fi/opetusmateriaalit/liikenneturvan-virtuaalinen-kouluvierailu) yläkouluille ja toisen asteen oppilaitoksille.	-	-
Yläkoululaisille järjestetään vuosittain turvallisuuteen liittyviä tapahtumia, joissa on mukana sidosryhmiä (Liikenneturva, poliisi, pelastuslaitos tms.).	-	X

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri-ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

TOISEN ASTEEN OPPILAITOKSET (LUKIO, AMMATTIKOULU)

”Ikäryhmittäin tarkasteltuna nuorille sattuu eniten henkilövahinkoja liikenteessä. Liikenneturvallisuusaiheiden käsittely lukiossa ja toisella asteella on olennainen jatko perusopetuksen liikennekasvatukselle.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Osallistutaan valtakunnallisiin teemapäiviin (Pyöräilyviikko ja Heijastinpäivä) ainakin viestimällä ajankohtaisista liikenneturvallisuusaiheista.	-	-
Hyödynnetään Liikenneturvan materiaaleja liikenneturvallisuusaiheiden (esim. ennakointi, tarkkaavaisuus, asenteet) käsittelyssä. Tarjolla on myös digitaalisia aineistoja.	-	-
Liikenneturvallisuusasioista keskustellaan huoltajatapaamisissa. Huoltajille lähetetään aiheeseen liittyvää Wilma-viestintää.	-	-
Järjestetään vuosittain yleisesti turvallisuuteen tai hyvinvointiin liittyviä tapahtumia, joissa on mukana asiantuntijavierailuja (esim. Liikenneturva, poliisi, pelastuslaitos tms.).	X	-
Järjestetään vuosittain Selvä peli! -koulutus toisen vuoden opiskelijoille.	X	-
Toisen asteen ammatilliseen oppilaitokseen (Rasekoon) on mahdollista tilata Liikenneturvan ”Pakopeli liikenneturvallisuudesta”.	-	X
Henkilökunnalle tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri-ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. opettajille ja nuorisotyöntekijöille.

NUORISOTYÖ

”Kyky toimia liikenteessä turvallisesti ja muut huomioiden linkittyy nuoren kasvussa moniin nuorisotyössä esillä oleviin teemoihin.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Liikenneturvallisuusasioita käsitellään päivittäin nuorten kanssa nuorisotyön arjessa (nuorisotiloilla, koulu yhteistyön osana, muissa kohtaamisissa jne.).	X	-
Nuorille jaetaan heijastimia syksyisin nuorisotaloilla.	X	-
Lasten kanssa tehdään retkiä Turun liikennekaupunkiin.	X	-
Nuorisotyön osana järjestetään liikenneturvallisuuteen liittyviä tapahtumia tai tempauksia. Osallistetaan nuoria toiminnan suunnitteluun (esim. nuokkarilla kävijöitä, nuorisovaltuustossa olevia, oppilaskuntia).	X	-
Hyödynnetään Liikenneturvan materiaaleja liikenneturvallisuusaiheiden (esim. mopoilu, päihteet, asenteet) käsittelyssä. Tarjolla on myös digitaalisia aineistoja.	-	-
Nuorisotyössä hyödynnetään erilaisia somekanavia, kun viestitään ajankohtaisista liikenneturvallisuusaiheista. Esimerkiksi Liikenneturvaa voi pyytää mukaan mm. Insta liveen tekemiseen.	-	-
Laaditaan mopoilijoiden huoltajille suunnattu (kirje/)muistilista, jossa korostetaan aikuisten vastuuta turvallisen mopoilun mahdollistajina.	-	-
Nuorisotyöntekijät (ja esim. harrastusryhmien ohjaajat) osallistuvat Liikenneturvan nuorisotyöntekijöille suunnattuun verkkokoulutukseen. Vuonna 2022 koulutuksia järjestetään ainakin 10.5.2022 sekä syksyllä 2022. Nuorisotyöntekijöille tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	X

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri-ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. opettajille ja nuorisotyöntekijöille.

LIIKUNTA JA VAPAA-AIKA

”Kestävä liikkuminen ja liikenneturvallisuus kytkeytyvät usein toisiinsa.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Mainostetaan kaupunkilaisille ja kaupungin työntekijöille kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liittyviä valtakunnallisia kampanjoita ja haastekilpailuja (esim. Kilometrikisa, Kävelykilometrikisa, Talvikilometrikisa, Varsinais-Suomen haastepyöräily).	-	X
Järjestetään kaikille avoimia kävelyn ja pyöräilyyn kannustavia tapahtumia ja tempauksia (esim. pyöräilysuunnistus, teemareitit kävelen).	X	-
Arkiliikunnasta ja viisaasta liikkumisesta (kävely, pyöräily, kimpakyydit, joukkoliikenne) kertovaa tiedotusta on esillä esimerkiksi kaupungin toimipaikoissa ja kotisivuilla.	-	-
Liikunta- ja urheiluseuroja tiedotetaan harrastusmatkojen turvallisuusasioista. Hyödynnetään Liikenneturvan Turvallisesti harrastuksiin -aineistoa.	-	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri-ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. opettajille ja nuorisotyöntekijöille.

TYÖIKÄISET

”Vastuullisena työnantajana kunnan tulee huolehtia esimerkiksi työntekijöidensä hyvinvoinnista ja työmatkojen turvallisuudesta.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Viestitään ajankohtaisista liikenneturvallisuusasioista kaupungin intranetissä, www-sivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Annetaan juttuvinkkejä paikallismediaan.	X	-
Hyödynnetään Liikenneturvan sähköistä Työmatkaliikenteen asiakaskirjettä kaupungin sisäisessä viestinnässä.	-	-
Tiedotetaan valtakunnallisista kampanjoista ja mahdollisuuksien mukaan osallistutaan niihin: Pyöräilyviikko ja Pyörällä töihin -päivä, Heijastinpäivä 1.10., Liikkujan viikko, Tapaturmapäivät jne.	X	X
Kaupungin työsuojelu seuraa työ- ja työasiamatkoilla tapahtuneita tapaturmia ja pyrkii aktiivisesti ennaltaehkäisemään niitä (tavoitteena nolla tapaturmaa).	X	-
Kaupungin työntekijöiden käytössä on joissakin yksiköissä polkupyöriä ja kypäriä, joita voi käyttää työasointimatkoilla työpäivän aikana.	X	-
Edistetään työsuhdepolkupyörien käyttöönottomahdollisuutta.	-	X
Kaupunki edistää työntekijöiden työmatkaturvallisuutta. Hyödynnetään esim. Turvallisesti työliikenteessä -aineistoa tai Liikenneturvan laatimia turvallisen liikkumisen periaatteita työntekijöilleen.	-	X
Kaupunki kannustaa työntekijöitä turvavarusteiden käyttöön esimerkiksi erilaisten kilpailujen ja haasteiden kautta.	-	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja (esim. [Autoillen](#) ja [Sähköisellä liikkumisvälineellä](#) -oppaita) myös työikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia eri aiheista.

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT

”Mahdollisuus turvalliseen liikkumiseen auttaa ylläpitämään toimintakykyä myös ikääntyessä.”

Liikenneturvallisuuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Tiedotetaan iäkkäille ja heidän omaisilleen ikääntymisen vaikutuksista liikkumisen turvallisuuteen. Hyödynnetään esimerkiksi Liikenneturvan ”Puhutaan ajoterveydestä – verkkoaineisto kuljettajan läheisille” -aineistoa.	-	X
Kohteesta toiseen liikkuvalla kaupungin/sotepalvelujen henkilöstölle jaetaan turvavarusteita, kuten kenkien liukuesteitä.	-	X
Laaditaan tarvittaessa esteettömyys- tai vaaranpaikkakartoitus yhteistyössä teknisten palvelujen sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa. Huomioidaan esteettömyys jo kaavoituksessa sekä katu- ja aluesuunnittelussa.	-	-
Järjestetään iäkkäille suunnattuja liikenneturvallisuuustapahtumia-/teematilaisuuksia tai otetaan aihe esille osana muuta tapahtumaa tai tilaisuutta.	-	X
Liikenneturvallisuuutta käsitellään vanhusneuvostossa tai ikäihmisten tapahtumissa.	X	X
Jaetaan yli 65-vuotiaille asukkaille liukuesteitä kenkiin.	-	X
Vanhus- ja vammaispalveluissa työskenteleville tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	X
Kartoitetaan ikäihmisten kuljetustarpeita (mm. asiointi- ja harrastusmatkat) sekä tiedotetaan nykyisistä kuljetuspalvelumahdollisuuksista.	-	X
Tehostetaan liukkaudentorjuntaa ja talvikunnossapitoa, jotta ikäihmisten omaehtoinen liikkuminen on mahdollista.	-	X

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja (esim. [Autoillen](#) ja [Sähköisellä liikkumisvälineellä](#) -oppaita) liikenneturvallisuuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia eri aiheista.

TURVALLINEN LIIKENNEYMPÄRISTÖ

C. TURVALLINEN LIIKENNEYMPÄRISTÖ

- ❑ Eri kulkumuotojen kannalta turvalliset ja toimivat ratkaisut varmistetaan jo kaavoituksessa ja palveluverkkosuunnitelmissa sekä tie- ja katusuunnitelmissa.
- ❑ Suunnitelmien auditointimenettelyjä kehitetään liikenneturvallisuuden ja erityisesti kävelyn ja pyöräilyn edistämisen/turvallisuuden näkökulmasta.
- ❑ Liikenneympäristön ratkaisut ovat esteettömiä sekä ohjaavat turvalliseen ja sääntöjen mukaiseen käyttäytymiseen kulkutavasta riippumatta.
- ❑ Jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuus ja kulkutavan valinnan houkuttelevuus priorisoidaan taajama-alueiden liikennejärjestelyissä.

Teknisen toimialan rooli liikenneturvallisuustyössä:

- Huolehtii asemakaavoitetun alueen liikenne- ja katusuunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, usein myös ulkoiluaueiden hoidosta
- Liikenneturvallisuuden huomioiminen väylien hoidossa ja tilapäisissä / työnaikaisissa liikennejärjestelyissä (kadut)
- Henkilöstön osaamisen ylläpito liikennesuunnitteluun, rakennuttamiseen ja ylläpitoon liittyvissä tehtävissä sekä työturvallisuuteen liittyen
- Tie- ja katusuunnitelmien sekä kaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien liikenneturvallisuusauditointi (tai tämän edellyttäminen konsulteilta)
- Yhteistyö kunnan eri hallintokuntien kanssa ja asiantuntija-avun tarjoaminen liikenneympäristön turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä

Käytännönläheisiä esimerkkejä teknisen toimialan osallistumismahdollisuuksista liikennekasvatustyöhön:

- Aktiivinen osallistuminen liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksiin; ajankohtaiset hankkeet ja suunnitelmat, omat havainnot, kuntalaisten palautteet jne.
- Esteettömyyskartoitukset/-kävelyt, turvallisuuskävelyt, kriittiset pyöräretket
- Nopeusnäyttötaulujen käyttö, vilkkusuojatiet tai muut suojatien varoituslaitteet
- Hiekoitushiekan jakaminen kuntalaisille
- Turvallisten koulureittien kartoittaminen ja suositusreittien merkitseminen koulujen alkaessa
- Lapsi liikenteessä -kylttien sijoittaminen koulun lähistölle koulujen alkamisviikolla (väliaikainen muistutus)
- Raskaisiin ajoneuvoihin (kunnan työkoneisiin) liittyvät katvealueinfot koululaisille

RAISION TOIMENPIDE-ESITYKSET 1/2

- Raision liikenneturvallisuuksuunnitelmassa esitetään yhteensä 19 parannuskohdetta, joihin esitetään yhteensä 36 yksittäistä toimenpidettä. Toimenpiteistä valtaosa kytkeytyy ajonopeuksien rauhoittamiseen, tienylitysten turvallisuuden parantamiseen ja risteysturvallisuuden parantamiseen.
- Toimenpide-ehdotusten kokonaiskustannusarvio on noin 1,0 miljoonaa euroa (osa kustannuksista tarkentuu vasta jatkosuunnittelussa).
- Toimenpiteet on jaettu kolmeen kiireellisyysluokkaan:
 - Kiireellisyysluokka 1: v. 2022-2024 (27 toimenpidettä, 114 900 euroa)
 - Kiireellisyysluokka 2: v. 2025-2028 (6 toimenpidettä, 486 000 euroa)
 - Kiireellisyysluokka 3: v. 2029-2032 (3 toimenpidettä, 368 500 euroa).
- Toimenpiteet on raportoitu erillisessä liitteessä (Liite B) (toimenpidetaulukot + kartat). Kärkikohteita on listattu seuraavalla kalvolla.

Kunnille hyödyllisiä ja ajankohtaisia suunnitteluohjeita (moni Väyläviraston ohjeista sisältää myös paljon kunnille hyödyllistä tietoa/tyyppikuvia ym.):

- Nopeusrajoitusohje (päivitys käynnistymässä 2022)
- Jalankulun suunnitteluohje (Väylävirasto, käynnissä)
- [Liikennemerkkien käyttö kaduilla](#) (Kuntaliitto, 2022)
- [Liikennemerkkien käyttö maanteilla](#) (Väylävirasto 2021)
- [Pyöräliikenteen suunnitteluohje](#) (Väylävirasto 2020)
- [Pyöräliikenteen viitoituksen suunnittelu](#) (Väylävirasto 2020)
- [Hidasteiden suunnitteluohje](#) (Väylävirasto, 2017)
- [Maantie- ja rautatiealueiden valaistuksen suunnittelu](#) (Väylävirasto 2015)

Miten toimia, kun kuntalaisilta tulee maanteitä koskevia aloitteita tai palautteita? Paras ratkaisu on ohjata asiakas seuraaviin palveluihin:

- Liikenteen asiakaspalvelu: puh. 029 502 0600 tai palautevayla.fi (palaute tien hoidosta, kehitysehdotukset, lupa-asiat)
- Tienkäyttäjän linja: puh. 0200 2100 (24/7) (liikennettä vaarantavat akuutit ongelmat)

RAISION TOIMENPIDE-ESITYKSET 2/2

Merkittävimpiä kaupungin ja ELY-keskuksen edistettäviä toimenpiteitä ovat:

- **Koko kaupunki:** Sovitut nopeusrajoitus-, liikennemerkki- ja tiemerkitämuutokset [kiir.luokka 1, ELY ja kaup.]
- **Koko kaupunki:** Käynnissä olevan opinnäytetyön pohjalta tarvittavien nopeusrajoitusmuutosten tekeminen [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Kt 40 / Raisiontie liikennevaloliittymä:** Punaista päin ajamisen kameravalvonta jo ennen Nesteentien kokonaisvaltaista parantamista (suunnitelma, kamera ja pylvää olemassa, kaupunki tehnyt lupa-anomuksen, mutta lupaa ei ole myönnetty ja asiaa jatkoselvitellään) [kiir.luokka 1, ELY ja kaup.]
- **Mt 2012 (Kuninkojantie) / Kuninkaanväylä liittymä:** Kiertoliittymän rakentaminen [kiir.luokka 2, ELY ja kaup.]
- **Kaanaantie, Torppamaankadun kohdan suojatie:** Hidasteen rakentaminen nykyisen keskisaarekkeellisen suojatien kohdalle (vaatii jatkosuunnittelua, selvitettävä samalla voisiko pysäkin rajata erilleen suojatiestä) [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Konsantie / Ihalantie / Tupatie liittymä:** Liittymäalueen korottamissuunnitelman laatiminen (KL 1) ja liittymän parantaminen (KL 2, parantaminen poistaa myös Knuutinkadun suojatien parantamistarpeen) [kiir.luokka 1-2, kaup.]
- **Haunistentie / Jertantie / Kimalistontie liittymä:** Suunnitelman laatiminen alueen parantamiseksi: suojatien parantaminen, liittymän uusiminen ja Ekopisteen jäsentely (KL 1) ja suunnitelman toteuttaminen (KL 2). [kiir.luokka 1-2, kaup.]

ARVIOINNIN REUNAEDDOT

- Liikennekäyttäytymiseen ja arkiliikunnan edistämiseen vaikuttava työ on kokonaisvaltaista ja pitkäjänteistä, eikä siten yksiselitteisesti mitattavissa onnettomuusvähenemän (tai terveyshyötyjen) kautta. Pitkäjänteisen liikennekasvatus- ja liikkumisenohjaustyön tulokset näkyvät usein vasta vuosien viiveellä, eikä yksittäisen toimenpiteen osuutta kokonaisvaikutuksesta ole mahdollista eritellä jälkikäteen. Kokoamalla järjestelmällisesti liikennekäyttäytymisen seurantatieto voidaan havaita ilmiöitä, jotka ennustavat tai selittävät liikenneonnettomuuksien kokonaismäärissä tapahtuvia muutoksia.
- Keinot liikenneturvallisuussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ovat olemassa ja niitä on esitetty tässä suunnitelmassa lukuisia. Aukottoman vaikutusten arvioinnin tekeminen on kuitenkin lähes mahdoton tehtävä, koska kaikkien suunnitelmassa esitettyjen toimenpidetyyppien vaikuttavuudesta (liikennekasvatustyö, tiedotus, uudet toimintatavat, yhteistyön lisääminen, katuverkon toimenpiteet) ei ole olemassa yksityiskohtaista vaikutustietoa tai yleisesti hyväksyttyä vaikutusten arviointimenetelmää.
- Tavoitteisiin pääseminen edellyttää suuria panostuksia kaikilla kaupungin liikenneturvallisuustyön osa-alueilla, ja erityisesti liikennekäyttäytymiseen kohdistuvien toimenpiteiden osalta (liikennekasvatus ja viestintä), jota tukee organisoitunut ja systemaattinen liikenneturvallisuustyö. Liikenneympäristöön kohdennetut toimet ovat tärkeitä, mutta niillä voidaan saavuttaa vain pieni osa asetetuista tavoitteista. Koetun turvallisuuden osalta turvallisen liikenneympäristön vaikutus on sitäkin merkittävämpi.
- Tietoisen riskikäyttäytymisen (ylinopeudet, rattijuopumukset, turvalaitteiden käytön laiminlyönnit jne.) karsimisessa vaikutuspotentiaali on kaikista suurin, mutta maksimaalisten hyötyjen saavuttamiseksi tarvitaan ajoneuvoihin laajamittaisemmin erilaista turvatekniikkaa (alkolukot, ajonopeusrajoittimet, ajonesto ilman turvavyötä, vireysvahdit jne.), lisää resursseja liikenteen valvontaan ja uudenlaista otetta elinikäiseen liikennekasvatukseen ja viestintään (tämä teema vahvasti esillä myös tässä suunnitelmassa).

MAANTEIDEN TOIMENPITEIDEN VAIKUTUKSET

- Maanteiden toimenpiteisiin kohdentuvan Tarva-laskennan perusteella Raision suunnitelmassa esitetyillä liikenneympäristön parannustoimenpiteillä saavutetaan laskennallisesti:
 - yhteensä 0,066 vuosittaisen henkilövahinko-onnettomuuden (0,6 hvjonn/10 vuotta),
 - 0,005 vuosittaisen liikennekuoleman ja
 - 0,013 vuosittaisen vakavan loukkaantumisen vähenemä.
- Vaikutuslaskennassa on ollut mukana kaikki maanteille kohdentuvat liikenneympäristön parannustoimenpide-ehdotukset. Katuverkolle kohdentuvien toimenpiteiden vaikutuksia onnettomuusmääriin ei voida laskea, vaan niitä pitäisi arvioida esim. ennen-jälkeen-tutkimusten avulla.
- Liikenneympäristöön kohdennetuilla toimilla voidaan saavuttaa vain pieni osa asetetusta tavoitteesta, joka koskee liikenneonnettomuuksien määrän vähentämistä.
- Koetun turvallisuuden osalta liikenneympäristön parannusten vaikutus on merkittävä, mutta todellista vaikuttavuutta ei voida arvioida ilman määrääjain toistettavia kyselyitä turvattomuutta aiheuttavista asioista/paikoista tai kohdekohtaisia ennen-jälkeen-tutkimuksia.

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TASON NOSTAMINEN

- ELY-keskuksen viimeisimmän Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arvioinnin (2021) mukaan Raision kaupunki sai kolme tähteä viidestä. Pistemäärään vaikuttivat erityisesti liikenneturvallisuustilanne (vain yksi piste) sekä toimintamalleihin liittyvät kehittämistarpeet.
- Palautekyselyn tuloksia on käyty läpi tämän hankkeen aikana ja tähtiluokituksen nosto asetetun tavoitteen mukaiselle tasolle on realistista. Raision kaupunki voi varmistaa tavoitellun 4-5 tähden tason mm. seuraavilla toimilla:
 - Valmistuva liikenneturvallisuussuunnitelma käsitellään kaupungin päätöksentekoeleimissä.
 - Lisätään asukkaiden suuntaan tapahtuvaa liikenneturvallisuusviestintää (kaupungin viestinnän ja eri hallintokuntien työn kautta).
 - Varmistetaan, että liikenneturvallisuusasiat huomioidaan kaikissa kaupungin hankkimissa kuljetuspalveluissa (ei vain koulukuljetuksissa).
 - Lisätään omaan henkilöstöön kohdistuvaa liikenneturvallisuusviestintää ja ammatillista koulutusta liikenneturvallisuusasioissa.
 - Raportoidaan päättäjille vuosittain kunnan liikenneturvallisuustyöstä.

Edellä mainitut toimintatapoihin liittyvät kehitystarpeet on huomioitu laaditussa suunnitelmassa. Suunnitelmassa esitetyt liikenneympäristön parannustoimenpiteet tukevat myös turvallisuustilanteen myönteistä kehitystä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN HAASTEITA (GLOBAALEJA)

Tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavat suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden ohella lukuisat muut ns. toimintaympäristötekijät, joiden vaikutuksista alueelliselle ja paikalliselle tasolle ei suuresti tiedetä tai vaikutukset ovat nähtävillä vasta viiveellä. Globaalien muutostekijöiden osalta on suurelta osin kysymys siitä, miten liikkumistarpeet ja -tavat muuttuvat ja mikä vaikutus tällä on onnettomuuksien määrään ja riskiin.

- Ilmastonmuutos ja päästötavoitteet
- Digitalisaatio (digitaalisen teknologian käyttö palveluissa ja ihmisten vuorovaikutuksessa)
- Jakamistalous (omistamisen sijaan tavaroita jaetaan, lainataan tai vuokrataan)
- Alustatalouden laajentuminen
- Vastuullinen kuluttajuus
- Terveys- ja hyvinvointitrendi
- Ympäristötietouden kasvu (sukupolvisidonnaista)
- Etätyöskentelyn yleistyminen
- Palveluiden digitalisoituminen (verkkokauppa, terveyspalvelut ym.)
- Monipaikkainen asuminen
- Väestön alueellinen keskittyminen ja kaupungistuminen
- Matkailun kasvu
- Ajoneuvoteknologian kehitys ja automatisaatio
- Liikennepolttoaineiden kehitys, liikenteen sähköistyminen
- Älykäs infrastruktuuri ja ajoneuvot (vuorovaikutus)
- Palveluistuva liikennejärjestelmä
- Uudenlaiset liikenteen ja liikkumisen palvelut
- Citylogistiikan kehittyminen
- Mikroliikkumisen (micro mobility) vallankumous

TOIMINTAYMPÄRISTÖN HAASTEITA (VALTAKUNNALLISIA)

Liikkumisen murroksen lisäksi valtakunnallisella ja alueellisella tasolla vaikuttavat liikennejärjestelmän (erityisesti tienpidon) rahoitukselliset reunaehdot, viimeaikaisten lakiuudistusten (mm. Tieliikennelaki ja Ajokorttilaki) vaikutukset sekä uusien suunnitteluohjeiden jalkautuminen.

- Kansalliset ilmastotavoitteet (mm. päästötavoitteet)
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- Autokannan korkea keski-ikä
- Valtion toimet liittyen autokannan uudistamisen nopeuttamiseen ja sähköautojen hankintaan
- Väestön ikääntyminen ja moninaistuminen
- Aluerakenteen keskittymiskehitys
- Kaupunkiseutujen välisten yhteyksien korostuminen
- Raideliikenteen roolin vahvistuminen
- Energiajärjestelmän muutospaineiden lisääntyminen
- Fossiilisten polttoaineiden hinnan merkittävä nousu hidastaa tieliikenteen kasvua
- Pienlogistiikan kasvu
- Huumeiden käytön kasvu
- Tienpidon rahoitustaso ja korjausvelan lyhentäminen
- Uusien/tulevien suunnitteluohjeiden jalkauttaminen ja niiden vaikutukset (pyöräliikenteen suunnittelu, jalankulun suunnittelu, nopeusrajoitusohje jne.)
- Liikennettä koskeva lainsäädäntö:
 - Uuden tieliikennelain (2020) vaikutukset
 - Uuden ajoneuvolain (2021) vaikutukset
 - Ajokorttilain (2018) vaikutukset + hallituksen esitys ajokorttilain muuttamisesta + muut selvitykset
 - Taksilainsäädännön muutokset (2021); mm. kuljettajakoulutukseen liittyviä uudistuksia
 - Valtioneuvoston periaatepäätös liikenteen automaatiosta
 - Vaarallisten aineiden kuljetusta koskeva lainsäädäntö uudistetaan (tulossa)
 - Alkolukon käytön edistäminen vammaisten ja vanhusten kuljetuspalveluissa (tulossa)
 - Lakiesitys maanteiden liikenneturvallisuuden arvioinnista

raisiO

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

RAMBOLL